

Μάθημα 32^ο : Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟΝ Α' ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ Ο ΕΘΝΙΚΟΣ ΔΙΧΑΣΜΟΣ

Πρέπει να κατανοήσουμε:

1. ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ
2. ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΝΤ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
3. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ

«Της Αμύνης τα παιδιά/
Διόζανε το βασιλιά»*



Πηγή: Ιδιωτικά εκπαιδευτήρια Καίσαρη

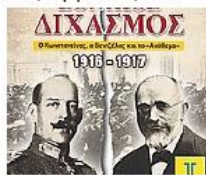


ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟΝ ΠΟΛΕΜΟ:

- | # | |
|---|--|
| • Ο Βενιζέλος πίστευε ότι η Ελλάδα πρέπει να ταχθεί <u>στο πλευρό της Αντάντ</u> με σκοπό να διευρύνει τα σύνορά της και να πραγματοποιήσει τους στόχους της Μεγάλης Ιδέας | • Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος ήθελε να ταχθεί η χώρα στο πλευρό των Κεντρικών Δυνάμεων. Τελικά συμφώνησε να κρατήσει <u>στάση ουδετερότητας</u> |
| • Ο Κωνσταντίνος διατήρησε την ουδετερότητα παρά το ότι οι Βούλγαροι, οι Σέρβοι, δυνάμεις της Αντάντ και γερμανικά στρατεύματα είχαν καταλάβει τη Μακεδονία | |
| • Τον Ιούνιο του 1916 η Αντάντ διέταξε τον αφοπλισμό των ελληνικών δυνάμεων. | |

Η ΚΟΡΥΦΩΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΔΙΧΑΣΜΟΥ

- Ο **Κωνσταντίνος** δημιούργησε την παραστρατιωτική οργάνωση των Επίστρατων, εντείνοντας τον εθνικό διχασμό
- Οι **φιλοβενιζελικοί** αντίστοιχα ιδρύουν την Εθνική Άμυνα
- Ο Βενιζέλος παραιτείται από πρωθυπουργός και πηγαίνει στη Θεσσαλονίκη
- Το Φεβρουάριο του 1915 στην Ελλάδα δημιουργούνται δύο κέντρα εξουσίας, (κυβερνήσεις) το «**κράτος των Αθηνών**» και το «**κράτος της Θεσσαλονίκης**». Ο εθνικός διχασμός κορυφώνεται



- Η Αντάντ καταλαμβάνει τον Πειραιά και αναγκάζει τον Κωνσταντίνο να παραιτηθεί (Ιούνιος 1915)
- Στο θρόνο ανεβαίνει ο γιος του **Αλέξανδρος**
- Ο Βενιζέλος σχηματίζει κυβέρνηση (Βουλή των Λαζάρων²⁷)
- Ο ελληνικός στρατός συμμετέχει στις μάχες της Μακεδονίας στο πλευρό της Αντάντ.



Η γεωγραφία του Εθνικού Διχασμού

- Φιλοβασιλικές περιοχές, Ιούνιος 1917
- Περιοχές πιστές στον Βενιζέλο, Σεπτέμβριος 1916
- Περιοχές που καταλήφθηκαν από Βενιζελικούς ή από τους συμμάχους της Αντάντ, Σεπτέμβριος 1916 - Ιούνιος 1917
- Περιοχές υπό βουλγαρική - και γερμανική Κατοχή



Λέξεις - κλειδιά! Εθνικός διχασμός, ουδετερότητα, επίστρατοι, Εθνική Άμυνα, Βουλή Λαζάρων

²⁷ Βουλή Λαζάρων : η Βουλή που είχε διαλυθεί το 1915 λόγω της παραίτησης του Βενιζέλου, και το 1917 ανασυγκροτήθηκε όπως ακριβώς ήταν («αναστήθηκε», όπως είπε ο Τύπος της εποχής)

Φύλλο Εργασίας

1^η ομάδα - 1^η πηγή: Με ποια επιχειρήματα προσπαθεί να πείσει ο Ελευθέριος Βενιζέλος τον Κωνσταντίνο για την ανάγκη συμμαχίας της Ελλάδας με την Αντάντ; Απαριθμήστε τα.

2^η ομάδα – 2^η πηγή: Ποιοι παράγοντες έκαναν τον Κωνσταντίνο να επιλέξει και να υποστηρίξει την πολιτική της ουδετερότητας; Απαριθμήστε τους.

3^η ομάδα: Είστε μέλη μιας αστικής οικογένειας στην Αθήνα την εποχή του Διχασμού. Οι πολιτικές σας θέσεις διαφέρουν σημαντικά, καθώς μερικοί είναι βενιζελικοί και άλλοι βασιλικοί. Στο κυριακάτικο τραπέζι ο λόγος έρχεται, όπως είναι αναμενόμενο άλλωστε, στον Βενιζέλο και τον Κωνσταντίνο. Γρήγορα η συζήτηση ανάβει, επιχειρήματα, κατηγορίες και συνθήματα ακούγονται κι από τις δύο πλευρές, η ένταση αυξάνει, ίσως προμηνύεται καυγάς..... Ξαφνικά όλα αλλάζουν, όταν φθάνει το τηλεγράφημα για την νίκη του ελληνικού στρατού στο Σκρα επί των Βουλγάρων. Αμέσως ξεκινά τραγούδι και χορός.....

4^η ομάδα: Να ορίσετε τις παρακάτω έννοιες:

Εθνικός Διχασμός:

Ουδετερότητα:

Επίστρατοι:

Εθνική Άμυνα:

Βουλή των Λαζάρων:

Κράτος της Θεσσαλονίκης:

Τριανδρία:

5^η ομάδα: Να συντάξετε έναν εννοιολογικό χάρτη όπου θα ορίζετε τον Εθνικό Διχασμό με άξονες α. τον χρόνο, β. τον τόπο, γ. τα δύο κύρια πρόσωπα που πρωταγωνίστησαν, δ. τα συμφέροντα που προωθούσαν, ε. τους φορείς που τους συνέδραμαν, στ. τις δυνάμεις που υποστήριζαν.

6^η ομάδα: Να μελετήσετε τις εικόνες της ενότητας αλλά και τον χάρτη της προηγούμενης σελίδας. Κατά μια άποψη ο Διχασμός ήταν απλώς σύγκρουση δύο ξεροκέφαλων ηγετών. Αποδέχστε την ερμηνεία αυτή; Να τεκμηριώσετε την θέση σας σε μια παράγραφο αιτιολόγησης.

Κριτήριο αυτοαξιολόγησης



1. ΣΩΣΤΟ Ή ΛΑΘΟΣ:

1. Η σύγκρουση Βενιζέλου-Κωνσταντίνου σχετικά με τη συμμετοχή

της

Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο πόλεμο έλαβε διαστάσεις εμφύλιας σύγκρουσης. []

2. Οι απόψεις του Βενιζέλου υποστηρίζονταν κυρίως από τα μικροαστικά στρώματα της ελληνικής κοινωνίας, καθώς και από τμήματα των ασθενέστερων τάξεων. []

3. Μετά τη δεύτερη παραίτηση του Βενιζέλου ακολούθησαν εκλογές στις οποίες δε συμμετείχαν οι Φιλελεύθεροι. []

4. Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει τη χώρα (Ιούνιος 1917) εξαιτίας των πιέσεων που δέχτηκε από τις δυνάμεις της Αντάντ. []